

Sygn. akt: VU 469/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę

na skutek odwołania W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 20 lutego 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 20 lutego 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. W. prawo do emerytury od 25 stycznia 2013 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. decyzją z dnia 20 lutego 2013 r. - znak (...) - odmówił W. W. prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu strona pozwana podała, iż wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż - na dzień 1 stycznia 1999 r. - nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Za zatrudnienie w w/w warunkach organ rentowy uznał jedynie 03 lata 08 miesięcy i 15 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył W. W., w którym domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznanie jemu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu skarżący podał, iż wbrew twierdzeniom strony pozwanej posiada - na dzień 01 stycznia 1999r. - wymagany przepisami okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze łącznym 15 lat- wyliczonym na dzień 01 stycznia 1999r. W. W. wskazał, że w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. i Firmie (...) w G. - na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował samochodem skonstruowanym do przewozu 25 osób - O..

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o jego oddalenie.

W uzasadnieniu podtrzymała w całości argumenty przedstawione w zaskarżonej decyzji .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. urodził się dnia (...) Wiek 60 lat osiągnął dnia (...)

W dniu 25 stycznia 2013 r. W. W. złożył wniosek o emeryturę z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W dacie złożenia wniosku skarżący nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego .

Do wniosku o emeryturę W. W. dołączył świadectwa pracy i dokumenty potwierdzające okres zatrudnienia.

Na dzień 01 stycznia 1999r. ZUS uznał skarżącemu okresy składkowe i nieskładkowe w łącznym wymiarze ponad 25 lat .

Z łącznego okresu zatrudnienia – na dzień 01 stycznia 1999r. - ZUS uznał wnioskodawcy jako pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze okres zatrudnienia w (...) Spółka z o.o. w G. od 03 kwietnia 1995r. do 31 grudnia 1998r. (03 lata 08 miesięcy i 15 dni) .

Rozpoznając przedmiotowy wniosek organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję .

Do pracy w warunkach szczególnych nie został zaliczony okres zatrudnienia W. W. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. i Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w G. .

W(...) Przedsiębiorstwie (...) w G. W. W. zatrudniony był w okresie od 09 października 1978r. do 31 stycznia 1994r. Wnioskodawca rozpoczynając zatrudnienie posiadał prawo jazdy lat B,C,E , które uzyskał już w 1978r. W początkowym okresie wnioskodawca kierował różnego rodzaju pojazdami, również samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony .Dnia 16 stycznia 1980r. zakład pracy zakupił samochody ciężarowe przystosowane do przewozu osób . Były to tzw. O. . Samochody te były budowane na podwoziu samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym 3,5 tony(S. (...)) z dobudowaną oryginalną kabiną ze S. (...) do przewozu osób . Liczba miejsc siedzących wynosiła 21 , a stojących 4 .

W. W. od 16 stycznia 1980r. do 31 stycznia 1994r. tj. do daty likwidacji (...) Przedsiębiorstwa (...) w G. na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował samochodem ciężarowym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony służącym do przewozu osób o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 . W. W. pracę rozpoczynał o godzinie 4.30. Jechał po pracowników firmy do S. , a następnie przywoził ich na bazę w G. , skąd zabierał pracowników na budowy prowadzone przez firmę na obszarze P.-C. P.-G.. Po zawiezieniu pracowników na budowy zajmował się przewożeniem brygad między budowami. Następnie wyjeżdżał do miejscowości najdalej położonej od bazy w G. i przywoził pierwszą grupę pracowników, a następnie wracał po ostatnią grupę , która kończyła np. prace betoniarskie . Prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony przystosowanym do przewozu osób o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 W. W. wykonywał po 11 godzin dziennie . Pracę kończył około 16.00-16.20 .

Po likwidacji (...) Przedsiębiorstwa (...) w G. powstała Spółka z o.o. Przedsiębiorstwo (...)w G. .Do Spółki przeniesieni zostali pracownicy (...) w G. w tym wnioskodawca . Spółka też zakupiła sprzęt zlikwidowanego przedsiębiorstwa .Skarżący w okresie zatrudnienia w Spółce (...) od 01 lutego 1994r. do 22 listopada 1994r. (09 miesięcy i 21 dni) na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy O. tj. prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony przystosowanego do przewozu osób o liczbie miejsc siedzących powyżej 15.

dowody: - akta emerytalne wnioskodawcy k. 1-42 oraz akta o ustalenie wysokości kapitału początkowego ,

- zeznania świadków – protokół rozprawy z dnia 12 marca 2014r. : J. Ł. 00:08:55 – 00:22:08 ; A. S. 00:22:24 – 00:34:59,

- przesłuchanie wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 12 marca 2014r. 00:35:14 – 00:47:34,

- akta osobowe dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. i (...) w G. .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. , Nr 153 , poz. 1227 z późniejszymi zmianami) - urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 , jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. dnia 1 stycznia 1999r. osiągnęli :

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz ,
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn - (ust. 1) .

Emerytura – zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 art. 184 ustawy emerytalnej – przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych , na dochody budżetu państwa .

Art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że ubezpieczonym , urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze , przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 cytowanej ustawy .

Zgodnie z treścią & 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z dnia 18 lutego 1983r., Nr 8 poz. 43 z późniejszymi zmianami) – za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 25 lat dla mężczyzn – liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do zatrudnienia .

Jak wynika treści akt ubezpieczeniowych – okres bezsporny uznany przez organ rentowy przy wydaniu decyzji ponad 25 lat liczonych na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej tj. na dzień 01 stycznia 1999r.

Zatem został spełniony – po stronie wnioskodawcy - warunek określony w & 3 wyżej wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, a dotyczący udokumentowania co najmniej 25-letniego okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania prawa do emerytury .

Spornym natomiast było ustalenie charakteru pracy wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w G. .

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie , a w szczególności z zeznań świadków , z przesłuchania wnioskodawcy wynika , iż w okresie od 16 stycznia 1980r. do 22 listopada 1994r. W. W., będąc zatrudnionym w w/ w zakładach pracy, na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony przystosowanego do przewozu osób o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 . Prace skarżącego w tym okresie zostały opisane w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

W tym miejscu wskazać należy, iż zeznania świadków i przesłuchanie wnioskodawcy pozostaje w zgodności z treścią akt osobowych dotyczących spornych okresów zatrudnienia. Z kart zaszeregowania pracownika wynikało, iż skarżący zatrudniony był jako kierowca i otrzymywał dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu powyżej 3,5 tony. Takimi pojazdami były O. – samochody zbudowane na podwoziu samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony z dobudowaną kabiną pasażerską, w której było 21 miejsc siedzących.

W konsekwencji sąd uznał, iż W. W. – w okresie od 16 stycznia 1990r. do 31 stycznia 1994r. (14 lat i 26 dni - zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G.) i od 01 lutego 1994r. do 22 listopada 1994r. (09 miesięcy i 21 dni – zatrudnienie w (...) w G.) - wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony przystosowanego do przewozu osób o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 - tj. prace wymienione w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr8 poz. 43 z późniejszymi zmianami) - dział VIII pkt. 2.

W konsekwencji sąd uznał, iż na dzień 01 stycznia 1999r. wnioskodawca posiada staż pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w łącznym wymiarze 18 lat 07 miesięcy i 02 dni (03 lata 08 miesięcy i 15 dni – okres uznany przez ZUS; 14 lat i 26 dni – okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. ; 09 miesięcy i 21 dni – zatrudnienie w (...)w G.).

Reasumując na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego sąd zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 20 lutego 2013r. - znak (...) - i przyznał W. W. prawo do emerytury od dnia 25 stycznia 2013r. tj. od daty złożenia wniosku.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – zgodnie z którym w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r. II UKN 402/2000 OSNAPiUS 2002/20 poz. 501).

Powołane orzeczenie poprzez analogię można zastosować w niniejszej sprawie. Przedmiotem przeprowadzonego postępowania dowodowego było bowiem ustalenie czy wydając zaskarżoną decyzję organ emerytalny, ponosi odpowiedzialność za niezaliczenie skarżącemu do stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. i (...) Sp. z o.o. w G. .

Istotnym dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy jest zatem ustalenie, czy ZUS przekroczył termin do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej. Termin ten w niniejszej sprawie wynosił 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Analizując materiał dowodowy sprawy sąd poczynił ustalenia celem wyjaśnienia czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przed wydaniem w dniu 20 lutego 2013r. decyzji - stanowiącej przedmiot zaskarżenia w niniejszej sprawie - wypełnił w toku prowadzonego postępowania administracyjnego wszystkie obowiązki nałożone na niego przez kodeks postępowania administracyjnego .

„W tej sytuacji przypomnienia wymaga, że zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy systemowej w zakresie prowadzonej działalności Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej. W opisaney działalności zakład stosuje przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, administracyjnego a w szczególności winien mieć na względzie:

- obowiązek podejmowania niezbędnych kroków do wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 7 kpa);
- obowiązek informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego (art. 9 kpa);
- obowiązek zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym i możliwość wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 10 kpa);

Zgodnie z art. 75 kpa dowodami w postępowaniu administracyjnym może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem (...) a zebrany w sprawie materiał dowodowy organ administracji państwowej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i ocenić” (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 03 lipca 2007r. , sygn. akt IIIAUa 1995/06).

Z treści akt emerytalnych prowadzonych przez ZUS wynika, iż przed wydaniem decyzji z dnia 20 lutego 2013r. organ rentowy wypełnił obowiązki wymienione w kodeksie postępowania administracyjnego art. 7, 9 i 10 .

Ubezpieczony bowiem - w toku postępowania związanego z rozpoznaniem wniosku zgłoszonego dnia 25 stycznia 2013 r. - miał możliwość udziału w postępowaniu administracyjnym poprzez składanie dowodów w postaci dokumentów .

Analizując materiał dowodowy sprawy nie można pominąć i tej okoliczności, że integralną część postępowania administracyjnego – związanego z rozpoznaniem wniosku z dnia 25 stycznia 2013r. stanowiło postępowanie organu emerytalnego polegające na zgromadzeniu dowodów celem wydania decyzji w dniu 20 lutym 2013r.

W konsekwencji sąd uznał ,iż wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy nie popełnił błędu , za który ponosi odpowiedzialność .

W postępowaniu sądowym prowadzonym w niniejszej sprawie przesłuchano świadków i wnioskodawcę oraz przeanalizowano akta osobowe dotyczące okresu zatrudnienia wnioskodawcy – co opisano w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia . Dopiero po przeprowadzeniu postępowania w takim zakresie sąd ustalił łączny okres wykonywania przez skarżącego pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

Reasumując sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 20 lutym 2013r. - organ emerytalny w postępowaniu administracyjnym nie naruszył przepisów i zasad tego postępowania. Tym samym po stronie organu emerytalnego nie zaistniały okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność, za opóźnienie w wypłacie świadczenia.